

LV

LV

LV

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 15.7.2009
COM(2009) 366 galīgā redakcija

2009/0104 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES REGULA,

ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. Priekšlikuma konteksts

Komisija, ierosinot grozīt Regulu (EK) Nr. 539/2001¹, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1932/2006², vēlas sasniegt šādus mērķus:

- pielāgot regulas divus pielikumus tā, lai pilnībā atspoguļotu jauno situāciju Rietumbalkānu reģiona valstīs, ņemot vērā politiskās saistības, ko uzņēmas Eiropas Savienība attiecībā uz īstermiņa vīzu režīma liberalizāciju visu Rietumbalkānu valstu pilsoņiem saskaņā ar Saloniku darba kārtību un progresu sarunās par vīzu režīma liberalizāciju, kuras 2008. gadā tika uzsāktas ar Albāniju, Bosniju un Hercegovinu, Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, Melnkalni un Serbiju;
- nodrošināt, ka šis pielāgojums attiecībā uz Rietumbalkānu valstīm atbilst vajadzībai regulāri pārskatīt Regulu (EK) Nr. 539/2001 un ka tās pielikumu pašreizējais saturs – proti, to trešu valstu saraksts, kuru piederīgajiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, nepieciešamas vīzas (I pielikums), un to valstu saraksts, kuru piederīgie ir atbrīvoti no šādas prasības (II pielikums) – atbilst regulas 5. apsvērumā ietvertajiem kritērijiem, jo īpaši attiecībā uz nelegālo imigrāciju un sabiedriskās kārtības kritērijiem, saskaņā ar kuriem valstis pēc vajadzības tiek pārceltas no viena regulas pielikuma uz otru;
- pārcelt Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, Melnkalni un Serbiju no regulas I pielikuma uz II pielikumu; saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes (ANODP) Rezolūciju 1244/99 iekļaut Kosovu Regulas (EK) Nr. 539/2001 I pielikuma punktā „Administratīvi teritoriālas vienības, ko vismaz viena dalībvalsts neatzīst par valstīm”. Tas neskar Kosovas statusu saskaņā ar ANODP 1244/99.

° Pamatinformācija un spēkā esošie noteikumi priekšlikuma jomā

Saskaņā ar EK līguma 62. panta 2. punkta b) apakšpunkta i) daļu Padome pieņēma Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām (tā dēvētais „negatīvais saraksts”), kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas (tā dēvētais „pozitīvais saraksts”)³. EK līguma 61. pantā minētie saraksti pieskaitīti pie papildu pasākumiem, kas tieši saistīti ar personu brīvu pārvietošanos brīvības, drošības un tiesiskuma telpā.

Trešās valstis, kuru pilsoņiem piemēro vīzas prasību, un tās, kuru pilsoņi ir atbrīvotas no šīs prasības, katrā atsevišķā gadījumā nosaka, rūpīgi izvērtējot dažādus kritērijus, cita starpā kritērijus attiecībā uz nelegālo imigrāciju, sabiedrisko kārtību un drošību, kā arī uz Eiropas Savienības ārējām attiecībām ar trešām valstīm, vienlaikus ņemot vērā arī reģionālās vienotības un savstarpības prasības (skat. 5. apsvērumu Regulas (EK) Nr. 539/2001 preambulā). Tā kā šie kritēriji attiecībā uz trešām valstīm laika gaitā var attīstīties, regulāri ir jāpārskata negatīvā un pozitīvā saraksta saturs. Tādējādi kopš tās pieņemšanas Regula (EK) Nr. 539/2001 ir grozīta piecas reizes⁴. Ņemot vērā iepriekš minēto situācijas attīstību saistībā

¹ OV L 81, 21.3.2001., 1. lpp.

² OV L 405, 30.12.2006., 23. lpp.

³ OV L 81, 21.3.2001., 1. lpp.

⁴ Padomes 2001. gada 7. decembra Regula (EK) Nr. 2414/2001 (OV L 327, 12.12.2001., 1. lpp.), 2003. gada 6. marta Regula (EK) Nr. 453/2003 (OV L 69, 13.3.2003., 10. lpp.), 2005. gada 2. jūnija

ar dažām Rietumbalkānu valstīm, ir lietderīgi vēlreiz pārskatīt šos sarakstus attiecībā uz trešām valstīm, kuru pilsoņi ir atbrīvoti no vīzas prasības.

° Īstermiņa vīzu politika Rietumbalkānu valstīm – pārskats par Saloniku darba kārtības izpildi

Pieņemot Regulu (EK) Nr. 2317/95⁵, Padome pirmo reizi noteica šādu negatīvo sarakstu: tajā tika iekļauta Albānija, Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika un Dienvidslāvijas Federatīvā Republika (Serbija un Melnkalne). Bosnija un Hercegovina netika iekļauta sarakstā, dodot dalībvalstīm rīcības brīvību lemt par vīzas prasību šīs valsts piederīgajiem; vīzu režīmu noteica visas dalībvalstis, izņemot vienu⁶.

Kad pēc Amsterdamas līguma spēkā stāšanās Padome pieņēma Regulu (EK) Nr. 539/2001, pirmo reizi nosakot negatīvo un pozitīvo sarakstu, negatīvajā sarakstā tika iekļautas visas Rietumbalkānu valstis, izņemot Horvātiju: Albānija, Bosnija un Hercegovina, Dienvidslāvijas Federatīvā Republika (Serbija un Melnkalne) un Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika. Pēc tam, kad Melnkalne ieguva neatkarību, negatīvajā sarakstā tika iekļauta gan Serbija, gan Melnkalne⁷.

ES un Rietumbalkānu augstākā līmeņa sanāksmes secinājumos, kura 2003. gada 21. jūnijā norisinājās Salonikos un kuras laikā tika apstiprināta arī Eiropas nākotnes perspektīva attiecībā uz Rietumbalkānu valstīm, valstu un valdību vadītāji vēlreiz apstiprināja to, cik svarīgs ir dialogs par īstermiņa vīzām. Saloniku darba kārtība jo īpaši apstiprināja, ka vīzu režīma iespējamā liberalizācija Rietumbalkānu valstīm ir mērķis, kas saistīts ar attiecīgo valstu sekmēm reformu īstenošanā tādās jomās kā tiesiskuma nostiprināšana, organizētās noziedzības, korupcijas un nelegālās migrācijas apkarošana, robežkontroles administratīvo resursu palielināšana un dokumentu drošības uzlabošana.

Kā pirmo konkrēto soli pretī bezvīzu režīmam un ņemot vērā to, ka cilvēku savstarpējo kontaktu veicināšana ir svarīgs nosacījums noturīgu ekonomisko, humāno, kultūras, zinātnisko un citu saikņu attīstībā, Eiropas Kopiena 2007. gadā noslēdza nolīgumus par vīzu izsniegšanas atvieglināšanu ar Albāniju, Bosniju un Hercegovinu, Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, Melnkalni un Serbiju⁸ (līdztekus atpakaļuzņemšanas nolīgumiem).

Šo nolīgumu mērķis bija atvieglināt īstermiņa vīzu izsniegšanu Rietumbalkānu valstu pilsoņiem, īpaši tiem, kas bieži ceļo uz Eiropas Savienību, vienlaikus Kopienas atpakaļuzņemšanas nolīgumos nosakot skaidrus noteikumus nelegālās imigrācijas apkarošanai. Šie nolīgumi stājās spēkā 2008. gada 1. janvārī. Komisija 2008. un 2009. gadā

Regula (EK) Nr. 851/2005 (OV L 141, 4.6.2005, 3. lpp.), 2006. gada 20. novembra Regula (EK) Nr. 1791/2006 (OV L 363, 20.12.2006., 1. lpp.), 2006. gada 21. decembra Regula (EK) Nr. 1932/2006 (OV L 405, 30.12.2006., 23. lpp.).

⁵ 1995. gada 25. septembris (OV L 234, 3.10.1995., 1. lpp.).

⁶ Skat., piemēram, Komisijas paziņojumu saskaņā ar Padomes 1995. gada 25. septembra Regulu (EK) Nr. 2317/95, ar ko nosaka trešās valstis, kuru piederīgajiem vajadzīgas vīzas, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, (OV C 101, 3.4.1998., 4. lpp.).

⁷ Grozījumi Regulā (EK) Nr. 539/2001, kas izdarīti ar Padomes 2006. gada 21. decembra Regulu (EK) Nr. 1932/2006, (OV L 405, 30.12.2006.), un labojums (OV L 29, 3.2.2007., 10. lpp.).

⁸ Skat. šo nolīgumu preambulu: ar Albāniju (OV L 334, 19.12.2007., 85. lpp.), Bosniju un Hercegovinu (OV L 334, 19.12.2007., 97. lpp.), Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku (OV L 334, 19.12.2007., 125. lpp.), Melnkalni (OV L 334, 19.12.2007., 169. lpp.) un Serbiju (OV L 334, 19.12.2007., 109. lpp.).

cieši sekoja tam, kā tiek īstenoti nolīgumi par vīzu izsniegšanas atvieglināšanu ar šīm piecām Rietumbalkānu valstīm. Balstoties uz pirmā uzraudzības posma rezultātiem, Komisija uzskatīja, ka šis jaunais juridiskais instruments ir ļāvis uzlabot vīzu izsniegšanas procedūru Rietumbalkānu valstīs.

° Dialogs par vīzu režīma liberalizāciju ar Albāniju, Bosniju un Hercegovinu, Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, Melnkalni un Serbiju – procesa panākumi

Dialogu par vīzu režīma liberalizāciju uzsākšana

Šajā dinamiskajā situācijā un līdztekus vīzu režīma atvieglināšanas nolīgumu īstenošanai Eiropas Komisija puda nodomu uzsākt dialogus par vīzu režīma liberalizāciju ar Albāniju, Bosniju un Hercegovinu, Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, Melnkalni un Serbiju. Šajā sakarā Komisija 2007. gada 6. novembra paziņojumā par paplašināšanās stratēģiju⁹ paziņoja par savu mērķi pakāpeniski virzīties uz vīzu režīma liberalizāciju ar Rietumbalkānu valstīm, veicot turpmākus konkrētus pasākumus. Šai nolūkā tā ierosināja sākt dialogu ar katru no attiecīgajām valstīm, lai sagatavotu norādes attiecībā uz nosacījumiem, kuri jāizpilda.

Vispārējo lietu un ārējo attiecību padome 2008. gada 28. janvāra secinājumos „*puda gandarījumu par Eiropas Komisijas nodomu drīzumā sākt sarunas ar [Rietumbalkānu] reģiona valstīm par vīzu jautājumiem un izteica gatavību turpināt apspriest šo jautājumu (..), lai sīki izstrādātu norādes, kurās būtu noteikti skaidri kritēriji, kas visām minētā reģiona valstīm ir jāievēro, lai tās pakāpeniski sekmētu vīzu režīma liberalizāciju. Tas ļautu Padomei un Komisijai rūpīgi pārraudzīt panākumus, kas gūti, īstenojot vajadzīgās reformas*”.

Izstrādājot metodiku strukturētam vīzu režīma liberalizācijas procesam un paužot skaidru apņēmību veidot uz rezultātiem orientētu dialogu, Eiropas Savienība ņēma vērā Rietumbalkānu valstu Eiropas perspektīvu, pausto politisko apņēmību par īstermiņa vīzu režīma liberalizāciju, visu piecu valstu noslēgto Kopienas atpakaļuzņemšanas nolīgumu, kā arī atbrīvojumu no vīzas prasības visiem ES pilsoņiem, ko piešķirušas attiecīgās valstis.

Komisija 2008. gada 5. marta paziņojumā par Eiropas perspektīvas stiprināšanu Rietumbalkānu valstīm¹⁰ aprakstīja procesu, ko tā ierosināja, lai virzītos uz vīzu režīma liberalizāciju Rietumbalkānos. Tā uzsvēra, cik svarīga Rietumbalkānu iedzīvotājiem ir bezvīzu ieceļošana ES, atzīmēja, ka visām šā reģiona valstīm virzība uz bezvīzu režīmu ir daļa no sagatavošanās darba dalībai ES, un uzsvēra savu nodomu cieši uzraudzīt vajadzīgo reformu īstenošanu, lai sasniegtu šo mērķi.

Komisija 2008. gada sākumā formāli uzsāka dialogu par vīzu režīma liberalizāciju attiecīgi ar Serbiju (2008. gada 30. janvārī¹¹), Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku (2008. gada 20. februārī), Melnkalni (2008. gada 21. februārī), Albāniju (2008. gada 3. martā), Bosniju un Hercegovinu (2008. gada 26. maijā).

Vienojoties ar dalībvalstīm un apspriežoties ar attiecīgo valsti, Komisija izstrādāja norādes katrai no piecām attiecīgajām valstīm. Norāžu mērķis bija noteikt visus pasākumus, kas jāpieņem un jāīsteno visās Rietumbalkānu valstīs, un noteikt skaidras prasības, kas ir jāizpilda. Procesā mērķis ir palīdzēt attiecīgajām valstīm izpildīt Regulas (EK) Nr. 539/2001

⁹ COM(2007) 663, 6.11.2007.

¹⁰ COM(2008) 127, 5.3.2008.

¹¹ Saskaņā ar ANODPR 1244/99 dialogs par vīzu režīma liberalizāciju neattiecas uz Kosovas teritoriju.

preambulas 5. apsvērumā uzskaitītos kritērijus. Konkrēti, norādes tika sadalītas četros jautājumu kopumos: dokumentu drošība, nelegālā imigrācija, sabiedriskā kārtība un drošība, kā arī ārējo attiecību jautājumi, kas saistīti ar personu brīvu pārvietošanos. Dialogi un norādes tika izstrādāti atsevišķi, lai katra valsts varētu mērķtiecīgi virzīt reformu pasākumus un pievērsties ES prasībām. Virzības temps uz vīzu režīma liberalizāciju ir atkarīgs no katras valsts sasniegumiem noteikto nosacījumu izpildē.

Procesa galvenie posmi

Balstoties uz sīki izstrādātiem ziņojumiem par gatavību, kurus sniedza piecas attiecīgās valstis, Komisija 2008. gada novembrī sniedza Padomei pirmo provizorisko novērtējumu par šo piecu valstu gūtajiem panākumiem vīzu režīma liberalizācijas norāžu īstenošanā.

Pēc vairākām sanāksmēm un speciālistu komandējumiem uz attiecīgajām valstīm (kuros aktīvi piedalījās dalībvalstu eksperti) 2009. gada 25. maijā Komisija sniedza Padomei novērtējuma ziņojumu atjauninātu versiju. Attiecīgās Rietumbalkānu valstis tika iepazīstinātas ar novērtējuma ziņojumiem 2009. gada 11. un 12. jūnijā.

Konkrēti, novērtējuma ziņojumu atjauninātajā versijā tika secināts, ka:

- Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika ir izpildījusi visus norādēs noteiktos kritērijus;
- būtiski panākumi tika gūti divās valstīs – Melnkalnē un Serbijā –, un nav izpildīts tikai ļoti neliels skaits kritēriju;
- attiecībā uz divām pārējām valstīm – Albāniju un Bosniju un Hercegovinu –, neraugoties uz gūtajiem būtiskajiem panākumiem, joprojām nav izpildīta virkne kritēriju.

Pēc novērtējuma ziņojumu apspriešanas kompetentajās Padomes darba grupās Padome (VLĀAP) 2009. gada 15. jūnijā secināja:

„Padome atkāroti apliecina, ka tā atbalsta dialogu par vīzu režīma liberalizāciju ar Albāniju, Bosniju un Hercegovinu, Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, Melnkalni un Serbiju, balstoties uz norādēm, kurās ietverti skaidri un reāli kritēriji, un uz katras valsts atsevišķu novērtējumu. Padome atgādina, ka iesaistītajām valstīm būtu jāturpina koncentrēties uz šo kritēriju pilnīgu īstenošanu.

Šajā sakarā Padome pauž gandarījumu par atjauninātajiem novērtējuma ziņojumiem, ko Eiropas Komisija bija iesniegusi par progresu vīzu režīma liberalizācijas dialogos ar šīm valstīm. Ziņojumos atspoguļots, ka šīs valstis panākušas nepārprotamu progresu vīzu režīma liberalizācijas norādēs ietvertu kritēriju izpildē. Šajā sakarā Padome mudina Eiropas Komisiju pēc iespējas drīz iesniegt tiesību akta priekšlikumu, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 539/2001, jo to piemēro dalībvalstīm, lai labākajā gadījumā līdz 2009. gada beigām panāktu bezvīzu režīmu ar valstīm, kas atbilst visiem kritērijiem.

Atzīstot vīzu režīma liberalizācijas nozīmīgumu Rietumbalkānu reģionā, Padome uzsver to, ka ir svarīgi noteikt bezvīzu režīmu attiecīgās valstīs atbilstīgi to panākumiem. Tāpēc Padome pauž gandarījumu par jau gūtajiem panākumiem un aicina reģiona valstis paātrināt un īstenot reformas, lai drīz izpildītu vajadzīgos kritērijus.”

Šis priekšlikums atspoguļo iepriekš minēta procesa rezultātus: ņemot vērā arī to, ka, no vienas puses, vīzu režīma atvieglināšanas un atpakaļuzņemšanas nolīgumi ar attiecīgajām valstīm ir īstenoti apmierinoši, un, no otras puses, attiecīgos vīzu un ieceļošanas atteikumu rādītājus to pilsoņiem, Komisija ierosina pārcelt no negatīvā uz pozitīvo sarakstu Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, kura jau ir izpildījusi visus kritērijus, un Melnkalni un Serbiju, kuras ir izpildījušas gandrīz visus kritērijus, ar nosacījumu, ka līdz dienai, kad Padome pieņems priekšlikumu, pēdējām divām valstīm ir patiesi jāatbilst visiem kritērijiem.

Turpmākie pasākumi

Līdztekus priekšlikuma izskatīšanai EP un Padomē Komisija turpinās vērtēt Serbijas un Melnkalnes neizpildīto kritēriju īstenošanu un savlaicīgi iepazīstinās ar savu novērtējumu EP un Padomi.

Attiecībā uz Melnkalni atlikušie neizpildītie kritēriji ir saistīti ar:

- Likuma par ārvalstniekiem, kas ir spēkā kopš 2009. gada janvāra, efektīvu īstenošanu;
- ilgtspējīga risinājuma definēšanu attiecībā uz pārvietoto personu un valsts iekšienē pārvietoto personu statusu, tostarp attiecībā uz piekļuvi personu apliecinošiem dokumentiem;
- spēju nostiprināšanu tiesībaizsardzības jomā un tiesiskā regulējuma organizētās noziedzības un korupcijas apkarošanai efektīvu īstenošanu, tostarp piešķirot atbilstošu finansējumu, cilvēkresursus un tehniskos resursus.

Attiecībā uz Serbiju atlikušie neizpildītie kritēriji ir saistīti ar:

- pārrobežu uzraudzības / robežuzraudzības uzlabošanu, kas jo īpaši ietver informācijas apmaiņu ar *EULEX* / Kosovos policiju;
- Likuma par ārvalstniekiem, kas ir spēkā kopš 2009. gada aprīļa, efektīvu īstenošanu un migrācijas pārvaldības stratēģijas pieņemšanu;
- tiesiskā regulējuma organizētās noziedzības un korupcijas apkarošanai efektīvu īstenošanu, tostarp piešķirot atbilstošu finansējumu un cilvēkresursus;
- to procedūru integritāti un drošību, kas tiek ievērotas, izsniedzot jaunas biometriskās pases personām, kuras pastāvīgi dzīvo Kosovā.

Kopš 1999. gada Serbijai nav bijusi iespēja veikt pārbaudes uz vietas par personām, kuras pastāvīgi dzīvo Kosovā saskaņā ar ANODPR 1244/99. Attiecībā uz to, ka Serbija izsniedz jaunās biometriskās pases personām, kuras pastāvīgi dzīvo Kosovā, ņemot vērā, ka nenotiek dialogs par vīzu režīma liberalizāciju, Komisija un dalībvalstu eksperti nevarēja pārbaudīt (īpaši ekspertu komandējumus) pamatdokumentu izsniegšanu un to procedūru integritāti un drošību, kuras ievēroja Serbijas iestādes, lai pārbaudītu to datu pareizību, kurus, pieprasot Serbijas jaunās biometriskās pases, iesniedz personas, kas pastāvīgi dzīvo Kosovā. Lai novērstu šīs situācijas ļaunprātīgu izmantošanu, iesniedzot biometriskos pasu pieteikumus, Serbijas iestādes paziņoja, ka jūlijā Belgradā tiek izveidota īpaša Koordinācijas direkcija (serbu valodā *Koordinaciona uprava*), kura vienīgā ir atbildīga par visu to pasu pieteikumu apstrādi, kas saņemti no personām, kuras pastāvīgi dzīvo Kosovā, un no personām, kurām pilsonības apliecība izdota attiecībā uz Kosovos teritoriju saskaņā ar ANODPR 1244/99.

Tādēļ, īpaši ņemot vērā drošības apsvērumus saistībā ar nelegālās migrācijas potenciālu, ko rada personas, kas pastāvīgi dzīvo Kosovā, un personas, kurām pilsonības apliecība izsniegta attiecībā uz Kosovas teritoriju saskaņā ar ANODPR 1244/99, un to, ka netiek pārbaudītas pasu izsniegšanas procedūras, ko Serbijas iestādes ievēro attiecībā uz šo personu kategoriju, Komisija uzskata, ka Serbijas pasu, ko izsniegusi īpašā Koordinācijas direkcija (serbu valodā *Koordinaciona uprava*), turētāji būtu jāizslēdz no bezvīzu režīma Serbijai.

Attiecībā uz Albāniju un Bosniju un Hercegovinu dialogs par vīzu režīma liberalizāciju turpināsies, un Komisija pastiprinās centienus, lai palīdzētu šīm valstīm izpildīt kritērijus. Komisija plāno ierosināt šo valstu pārceļšanu uz pozitīvo sarakstu, tiklīdz tās būs izpildījušas vajadzīgos kritērijus.

° Turpmāki precizējumi attiecībā uz biometrisko pasu turētājiem un vīzu atcelšanas nolīgumiem

Biometrisko pasu ieviešana Rietumbalkānu valstīs ir būtisks elements, lai sekmīgi pabeigtu dialogus par vīzu režīma liberalizāciju. ņemot vērā iepriekš minēto, drošības apsvērumu dēļ un nelegālās migrācijas novēršanas nolūkā vīzu režīma atcelšana Bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas, Melnkalnes un Serbijas pilsoņiem būtu jāpiemēro tikai to jauno biometrisko pasu turētājiem, kuras izsniegušas šīs trīs valstis.

Ņemot vērā Rietumbalkānu valstu orientāciju uz Eiropu un to, ka tās jau ir atbrīvojušas no vīzas prasības visus ES pilsoņus, noslēdzot nolīgumus par vīzu atcelšanu ar EK, nav iemesla izvairīties no sacījumiem vīzu atcelšanai šīm valstīm (kā tas bija gadījumā ar Bahamu salām un 5 citām valstīm, kuras 2006. gada decembrī tika pārceltas no negatīvā uz pozitīvo sarakstu).

° Kosova atbilstīgi ANODPR 1244/99

Eiropadomes 2008. gada 19. un 20. jūnija sanāksmē tika uzsvērtā ES gatavība veicināt ekonomisko un politisko attīstību Kosovā, nosakot skaidru Eiropas perspektīvu atbilstoši šā reģiona Eiropas perspektīvai. Pēc tam, kad Kosovas Asambleja 2008. gada 17. februārī pasludināja neatkarību, Padome paziņoja, ka Kosova ir uzskatāma par *sui generis* gadījumu, un lēmumu par attiecībām ar Kosovu atstāja dalībvalstu ziņā saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un valstu praksi. Līdz šim 22 ES dalībvalstis ir atzinušas Kosovu par neatkarīgu valsti.

Pašlaik spēkā esošajā Padomes Regulas (EK) Nr. 539/2001 versijā nav atsaucē uz Kosovu. Komisija vēl nav uzsākusi dialogu par vīzu režīma liberalizāciju ar Kosovu. Tādēļ saskaņā ar 1. panta 3. punktu Regulā (EK) Nr. 539/2001 atsaucē uz Kosovu saskaņā ar ANODPR 1244/99 tiek pievienota regulas 1. pielikumā, lai personām, kas pastāvīgi dzīvo Kosovā, piemērotu vīzas prasību. Šā priekšlikuma pamatā ir vienīgi objektīvi noteikti drošības apsvērumi, īpaši attiecībā uz nelegālās migrācijas potenciālu, kas izriet no Kosovas un ir saistīts ar tranzītu caur to saskaņā ar ANODPR 1244/99. Tas neskar Kosovas pašreizējo statusu saskaņā ar ANODPR 1244/99.

2. Priekšlikuma juridiskie aspekti

° Ierosināto pasākumu kopsavilkums

- Priekšlikuma mērķis ir pārcelt Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, Melnkalni un Serbiju no negatīvā uz pozitīvo sarakstu ar nosacījumu, ka līdz dienai, kad Padome

pieņems šo priekšlikumu, pēdējām divām valstīm ir jāizpilda visi to norādēs noteiktie kritēriji.

- Iepriekš minēto iemeslu dēļ to Serbijas pasu turētāji, kuras izdevusi Koordinācijas direkcija, tiek izslēgti no bezvīzu režīma Serbijai.
- Ievērojot to, ka jauno biometrisku pasu ieviešana Rietumbalkānu valstīs ir būtisks elements dialogos par vīzu režīma liberalizāciju, vīzu režīma atcelšana visu šo valstu pilsoņiem būtu jāpiemēro vienīgi personām, kas ir minēto biometrisku pasu turētājas.
- Atspoguļojot pašreizējo situāciju, ar šo priekšlikumu Kosova saskaņā ar ANODPR 1244/99 būtu jāiekļauj negatīvajā sarakstā, jo līdz šim dialogs par vīzām ar Kosovu nav uzsākts.

° Juridiskais pamats

Regula (EK) Nr. 539/2001 ir balstīta uz EK līguma 62. panta 2. punkta b) apakšpunkta i) daļu. Priekšlikumā, ar ko groza šo regulu, būtu jāievēro tas pats juridiskais pamats.

° Proporcionalitātes un subsidiaritātes princips

Saskaņā ar EK līguma 62. panta 2. punkta b) apakšpunkta i) daļu Regulā (EK) Nr. 539/2001 ir uzskaitītas tās trešās valstis, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām („negatīvais saraksts”), kā arī tās trešās valstis, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas („pozitīvais saraksts”).

Lēmums par izmaiņām sarakstos, par valstu pārcelšanu no negatīvā uz pozitīvo sarakstu vai otrādi ir EK ekskluzīvā kompetencē.

° Juridisko instrumentu izvēle

Regula, jo juridiskais instruments, kas jāgroza, ir Regula (EK) Nr. 539/2001.

3. Ietekme uz budžetu

Ierosinātais grozījums neietekmē Kopienas budžetu.

Priekšlikums

PADOMES REGULA,

ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 62. panta 2. punkta b) apakšpunkta i) daļu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu¹²,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu¹³,

tā kā:

- (1) Padomes 2001. gada 15. marta Regulas (EK) Nr. 539/2001¹⁴ I un II pielikumā ietverto trešo valstu sarakstu saturam būtu jāatbilst un būtu jāturpina atbilst kritērijiem, kas paredzēti minētās regulas 5. apsvērumā. Dažas valstis, kurās attiecībā uz šiem kritērijiem situācija ir mainījusies, būtu jāpārceļ no viena pielikuma uz otru.
- (2) Ar piecām Rietumbalkānu valstīm – Albāniju, Bosniju un Hercegovinu, Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku Melnkalni un Serbiju – vīzu atvieglināšanas nolīgumi stājās spēkā 2008. gada 1. janvārī kā pirmais konkrētais pasākums, kas izklāstīts Saloniku darba kārtībā, virzībā uz ieceļošanas bezvīzu režīmu Rietumbalkānu valstu pilsoņiem. Ar katru no šīm valstīm 2008. gadā tika uzsākts dialogs par vīzu režīma liberalizāciju un izstrādātas norādes vīzu režīma liberalizācijai. Novērtējumā par norāžu īstenošanu, ko Komisija sniedza 2009. gada maijā, tā puda viedokli, ka Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika ir izpildījusi visus tās norādēs noteiktos kritērijus. Melnkalne un Serbija ir izpildījusi lielāko daļu to norādēs noteikto kritēriju.
- (3) Attiecībā uz personām, kuras pastāvīgi dzīvo Kosovā saskaņā ar ANODPR 1244/99, un personām, kuru pilsonības apliecība izdota attiecībā uz Kosovas teritoriju saskaņā ar ANODPR 1244/99, īpaša Koordinācijas direkcija Belgradā būs atbildīga par viņu pasu pieprasījumu vākšanu un pasu izdošanu. Tomēr, jo īpaši ņemot vērā drošības apsvērumus saistībā ar nelegālās migrācijas potenciālu, Serbijas pasu, ko izsniegusi

¹² OV C , , . lpp.

¹³ OV C , , . lpp.

¹⁴ OV L 81, 21.3.2001., 1. lpp.

īpašā Koordinācijas direkcija (serbu valodā *Koordinaciona uprava*), turētāji būtu jāizslēdz no bezvīzu režīma Serbijai.

- (4) Tāpēc Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika, Melnkalne un Serbija (ja abas pēdējās līdz šīs regulas pieņemšanas dienai izpildīs visus kritērijus) būtu jāpārceļ uz Regulas (EK) Nr. 539/2001 II pielikumu. Šī vīzu režīma atcelšana būtu jāpiemēro vienīgi to biometrisko pasu turētājiem, kuras izdevusi katra no trim attiecīgajām valstīm.
- (5) Juridiskās skaidrības un drošības apsvērumu dēļ un saskaņā ar 1. panta 3. punktu Regulā (EK) Nr. 539/2001 Kosova saskaņā ar ANODPR 1244/99 būtu jāiekļauj minētās regulas I pielikumā. Tas neskar Kosovas statusu saskaņā ar ANODPR 1244/99.
- (6) Attiecībā uz Islandi un Norvēģiju šī regula papildina Šengenas *acquis* noteikumus tā nolīguma nozīmē, ko Eiropas Savienības Padome noslēgusi ar Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par abu minēto valstu iesaistīšanos Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un izstrādē jomā, kas minēta 1. panta B punktā Padomes 1999. gada 17. maija Lēmumā 1999/437/EK par dažiem pasākumiem minētā nolīguma piemērošanai¹⁵.
- (7) Attiecībā uz Šveici šī regula papildina Šengenas *acquis* noteikumus tā nolīguma nozīmē, kas noslēgts starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā jomā, kas minēta 4. panta 1. punktā Padomes Lēmumā 2004/860/EK par minētā nolīguma parakstīšanu¹⁶.
- (8) Attiecībā uz Lihtenšteinu saskaņā ar Protokolu, kas parakstīts starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanos Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā šī regula papildina tos Šengenas *acquis* noteikumus, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Lēmuma 1999/437/EK 1. panta B punktā, to lasot saistībā ar 3. pantu Padomes 2008. gada 28. februāra Lēmumā 2008/261/EK par minētā protokola parakstīšanu¹⁷.
- (9) Šī regula papildina Šengenas *acquis* noteikumus, kuru īstenošanā nepiedalās Apvienotā Karaliste, saskaņā ar Padomes 2000. gada 29. maija lēmumu 2000/365/EK par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā¹⁸. Tāpēc Apvienotā Karaliste nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, tā nav tai saistoša un nav jāpiemēro.
- (10) Šī regula pilnveido Šengenas *acquis* noteikumus, kuros Īrija nepiedalās, saskaņā ar Padomes 2002. gada 28. februāra Lēmumu 2002/192/EK par Īrijas lūgumu piedalīties

¹⁵ OV L 176, 10.7.1999., 31. lpp.

¹⁶ OV L 370, 17.12.2004., 78. lpp.

¹⁷ OV L 83, 26.3.2008., 3. lpp.

¹⁸ OV L 131, 1.6.2000., 43. lpp.

dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā¹⁹. Tādēļ Īrija nepiedalās regulas pieņemšanā, tā nav tai saistoša un nav jāpiemēro.

- (11) Šī regula ir pieņemta atbilstīgi Šengenas *acquis* noteikumiem vai kā citādi saistīta ar tiem nozīmē, kāda paredzēta 2003. gada Pievienošanās akta 3. panta 1. punktā un 2005. gada Pievienošanās akta 4. panta 1. punktā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Ar šo Regulu (EK) Nr. 539/2001 groza šādi.

- 1) Regulas I pielikumu groza šādi:

a) pielikuma 1. daļā svītrot atsauci uz Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, Melnkalni un Serbiju;

b) pielikuma 2. daļā iekļauj šādu atsauci:

„Kosova atbilstīgi ANODPR 1244/99”.

- 2) Regulas II pielikuma 1. daļā iekļauj šādas atsauces:

„Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika (*)

Melnkalne (*)

Serbija [izņemot Serbijas pasu, kuras izdevusi īpašā Koordinācijas direkcija (serbu valodā *Koordinaciona uprava*), turētājus] (*)

(*) Šo atbrīvojumu no vīzas prasības piemēro vienīgi biometrisko pasu turētājiem”.

2. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu.

¹⁹ OV L 64, 7.3.2002., 20. lpp.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*